

Інвестиційна та інноваційна діяльність

УДК 336:[658:330.341.1]:332.1

І.В. Алексєєв, С.В. Паранчук, О.С. Червінська

Інноваційний розвиток підприємств регіону та його фінансове забезпечення

Досліджено важливість розвитку інноваційної діяльності підприємств. Зазначено, що проведення цілеспрямованої інноваційної політики полягає у забезпеченні реалізації інноваційних програм та проектів. Розглянуто пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні. Проаналізовано фінансування інновацій та інвестиції на інноваційну діяльність в Україні. Запропоновано показники оцінки інноваційної діяльності підприємств та сутність стимулювання інноваційних проектів.

Ключові слова: інноваційна діяльність, об'єкти та суб'єкти інновацій, пріоритетні напрями інноваційної діяльності, джерела фінансування інновацій, стимулювання інноваційного процесу.

Досвід провідних країн світу свідчить про те, що розвиток економіки повинен забезпечуватися, передусім, впровадженням у виробництво досягнень новітніх розробок, які здійснюються за рахунок виробництва нової продукції, в першу чергу за рахунок зростання її конкурентоспроможності на ринках. Тому розвиток наукомісткості цієї продукції має забезпечуватися інноваційним розвитком виробничого потенціалу підприємства.

Загалом інноваційна діяльність здійснюється з метою впровадження досягнень науково-технічного процесу у виробництво і соціальну сферу, що включає: випуск і розповсюдження нових видів техніки і технології; прогресивні міжгалузеві структурні зрушення; реалізацію довгострокових науково-технічних програм з великими строками окупності витрат; фінансування фундаментальних досліджень для здійснення якісних змін у стані продуктивних сил [1].

Проблемі необхідності вивчення інноваційних процесів в Україні присвятили свої дослідження вчені В. М. Геєць, О. І. Жилінська, Ю. Б. Іванов, О. Є. Кузьмін, Л. І. Крисоватий, М. І. Крупка, А. Я. Кузнецова, В. П. Семиноженко, В. П. Соловйов, А. М. Поддєрьогін, Л. І. Федулова, Л. М. Шаблиста та ін. У дослідженнях цих авторів широко висвітлюється світовий досвід податкового стимулювання, аналізується вітчизняне законодавство і пропонуються рекомендації щодо запровадження різноманітних пільг для підприємств, які займаються інноваційною діяльністю.

Основними принципами, на яких базується державна інноваційна політика, є орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки України, визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку, формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності, створення умов для забезпечення розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу, забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери в розвитку інноваційної діяльності [2].

© І. В. Алексєєв, С. В. Паранчук, О. С. Червінська, 2012.

Інноваційна діяльність базується на Конституції України, законах України та нормативних документах: Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. №40–IV; Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 16.01.2003 р. №433–IV зі змінами і доповненнями; Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» від 16.07.1999 р. №991–XIV зі змінами і доповненнями; Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10.02.1999 р. №51/95 зі змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 09.02.2006 р. №3421–IV; Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 р. №1318 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17.12.1999 р. №2311 тощо.

Під інноваційною діяльністю необхідно розуміти діяльність, яка спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, що зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг. До об'єктів інноваційної діяльності належать інноваційні програми та проекти, інтелектуальні продукти, виробниче обладнання та процеси, інфраструктура виробництва, сировинні ресурси, механізми формування споживчого ринку і збуту продукції. Суб'єктами інноваційної діяльності можуть бути фізичні або юридичні особи України, фізичні та юридичні особи іноземних держав, особи без громадянства, об'єднання осіб, які проводять в Україні інноваційну діяльність, фінансують реалізацію в Україні інноваційних проектів.

Показниками оцінки системи інноваційної діяльності підприємств можуть слугувати:

коефіцієнт стану системи інноваційної діяльності підприємств:

$$K_{csi} = \frac{\text{Кількість підприємств промисловості, що впровадили інновації}}{\text{Загальна кількість підприємств промисловості}}, \quad (1)$$

коефіцієнт розвитку системи інноваційної діяльності підприємств

$$K_{rcsi} = \frac{\text{Кількість підприємств промисловості, що проводили інновації}}{\text{Кількість інноваційно активних підприємств промисловості}} \cdot (2)$$

Коефіцієнт стану системи інноваційної діяльності підприємств характеризує частку (питому вагу) підприємств, що впровадили інновації в промисловості, а коефіцієнт розвитку системи інноваційної діяльності характеризує якість перетворення інноваційно-активних підприємств у підприємства, що вже впровадили інновації. При завжди більшій кількості інноваційно-активних підприємств у промисловості, ніж кількості підприємств, що впровадили інновації, значення цього показника буде менше від одиниці. Тому рівень розвитку інноваційної системи перебуватиме в цьому випадку у прямо пропорційній залежності від кількості підприємств, що на даний момент уже впровадили інновації. Зі збільшенням цього показника рівень розвитку інноваційної системи буде зростати, покращуючи загальну якість розвитку інноваційної системи. Крім того, за допомогою цих показників можна порівнювати рівень стану (розвитку) однієї чи багатьох інноваційних систем.

З даних табл. 1 видно, що кількість підприємств, які впроваджували інновації у відношенні до інноваційно-активних підприємств у 2005 р. становить 68,0%, у 2006 р. – 89,3%, у 2007 р. – 80,6%, у 2008 р., відповідно 83%, у 2009 р. – 83,65%, що свідчить про тенденцію зростання їх інноваційної активності.

Таблиця 1

Кількість інноваційних промислових підприємств*

Види	2005	2006	2007	2008	2009
Інноваційно-активні підприємства	1193	1118	1472	1397	1411
Підприємства, що впроваджували інновації	810	999	1186	1160	1180

* Статистичний щорічник України, 2010 р.

Таблиця 2

Інноваційна діяльність промислових підприємств Західного регіону України, 2010 р.*

Види діяльності	Області						
	Львівська	Закарпатська	Івано-Франківська	Тернопільська	Хмельницька	Вінницька	Чернівецька
1. Промислових підприємств, що займаються інноваційною діяльністю, %	13,4	10,8	18,1	16,7	16,9	14,7	14,2
2. Загальний обсяг витрат на здійснення інноваційних робіт, млн. грн.	139,3	72,6	2090,5	8,1	749,6	90,1	38,4
3. Інноваційна продукція підприємств у загальному обсязі реалізованої промислової продукції, %	1,6	14,4	2,3	5,6	0,3	2,0	5,1

* Розраховано за даними Державного комітету статистики України.

З даних табл. 2 видно, що найбільша кількість промислових підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, є в Івано-Франківській, Хмельницькій та Тернопільській областях (18,1%; 16,9%; 16,7%), найменша – в Закарпатській області (10,8%). Загальний обсяг витрат на здійснення інноваційних робіт складає в Івано-Франківській області (2090,5 млн. грн.), Хмельницькій області (749,6 млн. грн.), Львівській області (139,3 млн. грн.). Слід також зазначити, що в Івано-Франківській області найбільша питома вага промислових підприємств, що займаються інноваційною діяльністю (18,1%). Загальний обсяг витрат на здійснення інноваційних робіт також високий (2090,5 млн. грн.), причому інноваційна продукція в загальному обсязі реалізованої промислової продукції становить лише 2,3%. Подібний приклад можна навести і у Хмельницькій області – (16,9%; 749,6 млн. грн.; 0,3%), що свідчить про наявність на підприємствах наукомісткої продукції (зі значними витратами на інноваційну діяльність), ріст обсягу реалізованої продукції, а відповідно, зменшення обсягу інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої.

Таблиця 3

Впровадження інновацій на промислових підприємствах України*

Роки	Питома вага підприємств, що впровадили інновації, %	Впроваджено нових технологічних процесів	У т. ч.		Освоєно виробництво інноваційних видів продукції, найменувань*	Нові види техніки, найменувань		Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %
			Маловідходні ресурсозберігаючі, найменувань	%			%	
2001	14,3	1421	469	33,0	19484	610	3,1	6,8
2002	14,6	1142	430	37,6	22847	520	2,2	7,0
2003	11,5	1482	606	40,8	7416	710	9,5	5,6
2004	10,0	1727	645	37,3	3978	769	19,3	5,8
2005	8,2	1808	690	38,1	3152	657	20,8	6,5
2006	10,0	1145	424	37,0	2408	786	32,6	6,7
2007	11,5	1419	634	44,6	2526	881	34,8	6,7
2008	10,8	1647	680	41,2	2446	758	30,9	5,9
2009	1,7	1893	753	39,7	2685	641	23,8	4,8
2010	11,5	2043	479	23,4	2408	663	27,5	3,8

* До 2003 р. нових видів продукції (розраховано за даними Державного комітету статистики України).

Дані табл. 3 свідчать, що за період 2006-2010 рр. на промислових підприємствах було впроваджено 23147 найменувань нових технологічних процесів, а за період 2001-2005 рр. – лише 7580 найменувань, що складає 32,7%, причому за період 2006–2010 рр. було впроваджено маловідходних і ресурсозберігаючих технологічних процесів – 2970 найменувань, а за період 2001–2005 рр. – 2840 найменувань, що складає 95,6%. Слід зазначити, що за аналізований період 2006–2010 рр. було освоєно 12473 найменувань інноваційних видів продукції, а за 2001–2005 рр. – 56877 найменувань, що складає 121,9%. Питома вага підприємств, що провадили інновації у 2009 р., дорівнює 10,7%, у 2010 р. – 11,5%, а питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, відповідно, складає 4,8% і 3,8%. Зниження питомої ваги реалізованої інноваційної продукції свідчить про значний ріст обсягів промислової продукції у зазначеному періоді.

Для здійснення фінансової підтримки інноваційної діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності Кабінет Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого центрального органа виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності створює спеціальні небанківські інноваційні фінансово-кредитні установи, які діють на основі Положення, затвердженого Кабінетом Міністрів України. Для здійснення фінансової підтримки місцевих інноваційних програм органи місцевого самоврядування можуть створювати комунальні небанківські інноваційні фінансово-кредитні установи і підпорядкувати їх виконавчим органам місцевого самоврядування [3].

Для виконання інноваційних проектів суб'єктам інноваційної діяльності надається фінансова підтримка шляхом: повного безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інноваційних проектів за рахунок Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів; част-

кового (до 50%) безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інноваційних проектів за рахунок Державного бюджету України, коштів місцевих бюджетів та коштів інших суб'єктів інноваційної діяльності; повної чи часткової компенсації відсотків за кредитування інноваційних проектів, що їх мають сплачувати суб'єкти інноваційної діяльності комерційним банкам та іншою фінансово-кредитною установою; майнового страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків відповідно до Закону України «Про страхування» від 07.03.1996 р. №85/96 із змінами і доповненнями тощо.

Джерела фінансування інноваційної діяльності за формою власності можна поділити на державні й приватні. До державних належать бюджетні кошти, майно, що перебуває у державній власності, державні позики, кошти позабюджетних фондів тощо. Приватні джерела формують кошти приватних суб'єктів господарювання, інноваційних банків, інвестиційних фондів, страхових компаній та пенсійних фондів, банківські позики, венчурне фінансування, кошти фізичних осіб і громадських організацій.

Дані табл. 4 свідчать, що основним джерелом фінансування наукових і науково-технічних робіт є Державний бюджет України. Так, у 2008 р. обсяг фінансування склав 3909,8 млн. грн., а в 2004 р. – 1449,5 млн. грн., тобто він зріс у 2008 р. порівняно з 2004 р. на 269,7%, а в 2009 р. знизився на 2,6% порівняно з 2008 р. Обсяг фінансування наукових і науково-технічних робіт за рахунок власних джерел склав у 2008 р. 592,5 млн. грн., а в 2004 р. – 275,9 млн. грн., ріст склав 214,7%. Також спостерігається зростання обсягу фінансування за рахунок коштів вітчизняних замовників і коштів іноземних витрат. Таким чином, спостерігається перерозподіл джерел фінансування наукових і науково-дослідних робіт. Протягом 2004–2009 рр. унаслідок збільшення податкових надходжень до бюджету відбулося зростання обсягу асигнувань на науку за рахунок державної підтримки [4]. Так, у загальному розподілі асигнувань на науку в 2008 р. 48,7% припадає на державні кошти, 25,8% – кошти вітчизняних замовників, 15,6% – кошти іноземних замовників. Порівняно невисокий рівень фінансування наукових і науково-технічних робіт за рахунок власних коштів (національного товаровиробника), а саме 7,38%, що свідчить про обмеженість попиту на наукові розробки з боку ре-

Таблиця 4

Фінансування наукових та науково-технічних робіт за джерелами, млн. грн.*

Джерела фінансування	Роки					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Усього	4251,7	5160,4	5164,4	6149,2	8024,8	7822,2
У тому числі за рахунок:						
Державного бюджету	1449,5	1711,2	2017,4	2815,4	3909,8	3398,6
Власних коштів	275,9	338,5	462,7	521,1	592,5	629,4
Коштів вітчизняних замовників	1475,0	1680,1	1563,3	1725,7	2072,2	1870,8
Коштів іноземних держав	908,6	1258,0	1000,9	978,7	1254,9	1743,4
Інших джерел	142,7	172,6	120,1	108,3	195,4	180

* Статистичний щорічник України, 2010.

ального сектора, внаслідок чого масштаби інноваційних процесів в економіці України досить невисокі.

З даних табл. 5 видно, що найбільші витрати мають підприємства та організації, які виконують складні і наукоємні дослідження, такі як науково-технічні розробки та фундаментальні дослідження. Менші витрати несуть суб'єкти, що виконують прикладні дослідження та науково-технічні послуги. Так, у 2008 р. (за напрямами досліджень) вони склали 7723,2 млн. грн., у 2009 р. – 7680,6 млн. грн., а в 2004 р. – 3538,4 млн. грн., тобто зросли, відповідно, на 218,2% і 217,0%. Пов'язано це, у першу чергу, з підвищенням складності науково-технічних робіт, ростом витрат на їх проведення (витрат на заробітну плату, матеріальних витрат, витрат на енергоресурси тощо). Дефіцит фінансових ресурсів є головною перешкодою для інвестування інновацій.

Проблема ефективності державного фінансування сфери науки є досить актуальною, особливо в Україні. Так, фінансування інновацій за рахунок Державного бюджету (табл. 6) складає у 2000 р. лише 0,4% до загального обсягу, в 2008 р. – 2,8%, а в 2009 р. знизилось до 1,6%, за рахунок коштів місцевих бюджетів, відповідно 0,1% і 0,1%, коштів вітчизняних інвесторів – 2,8% і 1,4%, коштів іноземних інвесторів 7,6% і 1,0%. Спостерігається зниження інвестування у 2008–2009 рр. всіх джерел фінансування, за винятком фінансування за рахунок власних коштів, які зростали з 1399,3 млн. грн. у 2000 р. до 7264,0 млн. грн. у 2008 р., тобто на 519,1% та знизилися до 5169,4 млн. грн. у 2009 р.

З даних табл. 7 видно, що частка інвестицій на інноваційні процеси у ВВП України в 2000 р. зросла з 1,03 % до 1,3% у 2005 р., до 11,3% у 2006 р. та знизилась у 2007-2009 рр. Найбільший ріст частки інвестицій спостерігається у 2006 р. порівняно з 2000 р. на 109,7%. Слід зазначити, що в 2005–2009 рр. простежується певне зростання ВВП України і коштів на інновації.

У світовій практиці використовуються дві форми державного стимулювання інноваційної діяльності – пільгове оподаткування й пряме державне фінансування витрат на наукові і науково-технічні роботи. Останнє використовується тоді, коли нові знання, здобуті в процесі інноваційної діяльності, мають багатогалузевий спектр застосування [5]. Крім фінансової підтримки, яка не є обов'язковою, суб'єкти інноваційної діяльності мають право на отримання таких видів пільг: податкових; амортизаційних; митних. Слід однак зазначити, що про-

Таблиця 5

Витрати підприємств на виконання наукових та науково-технічних робіт за їх видами, млн. грн.*

Роки	Всього витрат	У тому числі			
		Фундаментальні дослідження	Прикладні дослідження	Науково-технічні розробки	Науково-технічні послуги
2004	3538,4	614,0	518,1	1882,7	523,6
2005	4386,3	886,1	655,8	2195,8	648,6
2006	4961,1	1107,9	781,3	2593,4	532,5
2007	5908,4	1462,3	1058,5	2793,5	594,1
2008	7723,2	1895,1	1447,5	3570,8	809,8
2009	7680,6	1906,1	1370,4	3593,1	811,0

* Статистичний щорічник України, 2010.

Таблиця 6

Обсяги фінансування інноваційної діяльності в промисловості*

Джерела фінансування	2000		2005		2006		2007		2008		2009	
	млн. грн.	% до обсягу	млн. грн.	% до обсягу	млн. грн.	% до обсягу	млн. грн.	% до обсягу	млн. грн.	% до обсягу	млн. грн.	% до обсягу
Усього	1757,1	100	5751,6	100	6160	100	10821,0	100	11992,2	100	7949,9	100
За рах. Держбюджету	7,7	0,4	28,1	0,5	114,4	1,9	144,8	1,3	336,9	2,8	127,0	1,6
Місцевих бюджетів	1,8	0,1	14,9	0,3	14,0	0,2	7,3	0,1	15,8	0,1	7,4	0,1
Власних коштів	1399,3	79,6	5045,4	87,7	5211,4	84,6	7969,7	73,7	7264,0	60,6	5169,4	65,0
Коштів вітчизняних інвесторів	49,4	2,8	79,6	1,4	26,3	0,4	26,2	0,2	169,5	1,4	31,0	0,4
Коштів інвесторів іноземних держав	133,1	7,6	157,9	2,7	176,2	2,9	321,8	3,0	115,4	1,0	1512,9	19,0
Інших джерел	165,8	9,5	425,7	7,4	617,7	10,0	2351,2	21,7	4092,6	34,1	1102,2	13,9

* Статистичний щорічник України, 2010.

Таблиця 7

Динаміка інвестицій на інноваційну діяльність у ВВП України*

№ з/п	Показники	Роки					
		2000	2005	2006	2007	2008	2009
1.	ВВП, млн. грн.	170070	441452	544153	720731	948056	914720
2.	Інвестиції на інноваційну діяльність у промисловості, млн. грн.	1757,1	5751,6	61600	10821,0	11994,2	7949,9
3.	Інвестиції на інноваційну діяльність, відсоток до ВВП	1,03	1,30	11,3	1,52	1,26	0,87

* Складено за даними Державного комітету статистики України.

тягом 2003–2005 рр. дія статей 21 і 22 Закону «Про інноваційну діяльність» стосовно цих пільг була призупинена згідно із законами «Про Державний бюджет України на 2003–2005 рр.

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 12.01.2006 р. № 3333–IV із змінами і доповненнями встановлено, що для фінансування технопарків передбачено бюджетну програму підтримки їх діяльності. Так, щорічно у Держбюджеті України, починаючи з 2007 р., має бути запроваджена бюджетна програма «Державна підтримка діяльності технологічних парків»: а) повне або часткове (до 50%) безвідсоткове кредитування (на умовах інфляційної індексації) проектів технопарків; б) повна або часткова компенсація відсотків, сплачених виконавцями проектів технологічних парків комерційних та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування проектів; в) звільнення від ввізного мита при ввезенні в Україну для реалізації проектів технопарків, устаткування та матеріалів, які не виробляються в Україні. Застосовуються також стимули у формі відповідальності за порушення вимог інноваційного законодавства та умов договорів інноваційного характеру, спрямовані на захист публічних інтересів у цій сфері, а також законних приватних інтересів суб'єктів інноваційної діяльності та тих її учасників, що належать до інноваційної інфраструктури [6].

Стимулювання інноваційного процесу здійснюється у таких формах: 1) відшкодування збитків (застосовується у разі порушення договірних зобов'язань у сфері інноваційної діяльності, завдання шкоди її суб'єктам та іншим учасникам); 2) оперативно-господарські санкції (дострокове розірвання в установленому порядку договорів інноваційного характеру у разі грубого порушення іншою стороною договірних зобов'язань; зміна порядку оплати інновацій, відповідно до умов договору, з метою уникнення повторення порушень строків оплати; призупинення виконання інноваційних рішень після застосування спеціальної процедури, передбаченої договором на випадок виявлення порушень щодо якості виконання, та ін.); 3) адміністративно-господарські санкції, а саме: а) позбавлення передбачених законом пільг (у разі використання сировини, матеріалів, устаткування, обладнання, комплектуючих та інших товарів, ввезених в Україну без сплати ввізного мита та податку на додану вартість згідно з положеннями частини першої статті 20 Закону «Про іннова-

ційну діяльність»; б) анулювання державної реєстрації інноваційного проекту та запису про реєстрацію у Реєстрі до закінчення строку дії свідоцтва про державну реєстрацію інноваційного проекту; в) анулювання державної реєстрації інноваційної структури та виключення її з Державного реєстру інноваційних структур.

В Україні встановлена відповідальність установи, яка здійснює кваліфікування інноваційних проектів, за повноту і достовірність експертизи та збереження конфіденційної інформації, пов'язаної з інноваційними проектами. Правопорушеннями при кваліфікуванні і державній реєстрації інноваційних проектів вважаються: прийняття рішення про кваліфікування інноваційного проекту і його державну реєстрацію без проведення експертизи; фальсифікація висновків експертизи; вчинення дій, що перешкоджають проведенню експертизи; умисне примушування або створення для експертів чи експертних комісій обставин, які зумовлюють необ'єктивне проведення експертизи [7]. За подібні порушення можуть застосовуватися різні види та форми юридичної відповідальності.

Із проведеного аналізу можна зробити висновки і дати такі пропозиції щодо інноваційного розвитку підприємств регіонів та його фінансового забезпечення:

1. Розвиток інноваційних процесів зумовлює об'єктивну необхідність створення та введення в дію механізму фінансово-кредитного забезпечення інноваційної діяльності підприємств, який базується на джерелах державного фінансування (державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм) та приватного фінансування (приватних суб'єктів господарювання, інноваційних банків, інвестиційних фондів, страхових компаній, іноземних грантів, фізичних осіб і приватних організацій).
2. Запропоновано показники оцінки системи інноваційної діяльності підприємств, такі як коефіцієнт стану інноваційної діяльності, який характеризує частку підприємств, що впровадили інновації і коефіцієнт розвитку системи інноваційної діяльності підприємств, що свідчить про якість перетворення інноваційно-активних підприємств, які впровадили інновації.
3. Існує об'єктивна необхідність розроблення та реалізації широкомасштабних інноваційних та інвестиційних програм. Однак фінансовий потенціал є недостатнім для їх впровадження через брак власних і залучених коштів, які перебувають у їх розпорядженні. Це потребує створення на державному рівні цілеспрямованої стратегії фінансування нових технологій, підвищення можливостей банків та фінансово-кредитних установ у забезпеченні коштами.
4. Стимулювання інноваційної діяльності підприємств здійснюється у формі пільгового оподаткування та прямого державного фінансування витрат на науково-технічні роботи, відшкодування збитків (у разі порушення договірних зобов'язань), оперативного-господарські санкції (дострокове розірвання договорів інноваційного характеру, зміна порядку оплати інновацій, зупинення інноваційних рішень та ін.), адміністративно-господарські санкції (позбавлення згідно з законом пільг, анулювання державної реєстрації інноваційного проекту). Такий підхід до стимулювання інноваційного розвитку шляхом реалізації функції регулювання в управлінні економікою для окремих підприємств є цілком прийнятним в умовах кризи.

Список використаних джерел

1. Регулятивний потенціал податкової системи України : [монографія] / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, К. В. Давискиба та ін. ; за заг. ред. Ю.Б. Іванова. – Харків : Вид. КНЕУ 2009 – 336 с.
2. Алексєєв І. В. Проблемы налогового стимулирования и регулирования инновационной деятельности. Реформирование налоговой системы. Теория, методология и практика : [монографія] / І. В. Алексєєв, С. В. Паранчук ; под ред. І. А. Майбурова, Ю. Б. Іванова, А. І. Крысоватого. – К. : Кондор, 2011. – 352 с.
3. Кузьмін О. Є. Фінансова складова в розвитку і фінансуванні національної інноваційної системи / О. Є. Кузьмін, Т. М. Шотік // Фінанси України. – 2009. – №5. – С. 21-30.
4. Федулова Л. І. Інституційно-фінансові можливості забезпечення інноваційної діяльності / Л. І. Федулова // Фінанси України. – 2007. – №12. – С. 3-16.
5. Никифоров А. Є. Податкове стимулювання інноваційної діяльності / А. Є. Никифоров, В. М. Діба, В. О. Парнюк // Фінанси України. – 2009. – №5. – С. 78-86.
6. Поддєрьогін А. М. Інновації та їх фінансове забезпечення в харчовій промисловості України / А. М. Поддєрьогін, А. В. Корнилюк // Фінанси України. – 2009. – №11. – С. 94-100.
7. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. №40–IV, зі змінами і доповненнями.

Алексєєв І.В., Паранчук С.В., Червінська О.С. Инновационное развитие предприятий региона и его финансовое обеспечение.

Исследована важность развития инновационной деятельности предприятий. Отмечено, что проведение целенаправленной инновационной политики заключается в обеспечении реализации инновационных программ и проектов. Рассмотрены приоритетные направления инновационной деятельности в Украине. Проанализированы финансирование инноваций и инвестиций в инновационную деятельность в Украине. Предложены показатели оценки инновационной деятельности предприятий и сущность стимулирования инновационных проектов.

Ключевые слова: инновационная деятельность, объекты и субъекты инноваций, приоритетные направления инновационной деятельности, источники финансирования инноваций, стимулирование инновационного процесса.

Alekseev I. V., Paranchuk S. V., Chervinska O. S. Innovative Development of Region's Enterprises and its Financial Maintenance.

The importance of innovative activity development at enterprises is investigated. It is proved that conducting of targeted innovative policy consists in ensuring of the innovative programs' and projects' implementation. Priorities of innovation activity in Ukraine are outlined. Financing of innovations and investments in innovative activity in Ukraine are analyzed. Performance indicators of enterprises' innovation activity evaluation and nature of innovative projects' promotion are proposed.

Key words: innovation activity, objects and subjects of innovation, priority directions of innovation activity, sources of innovation financing, promotion of innovation process.

Надійшло 10.11.2011 р.